

Visitaforedrag v/ biskop Ann-Helen Fjeldstad Jusnes, Dønnes kirke, 11. mars 2022

Innledning

Endelig har vi hatt visitas i Herøy og Dønna! Denne visitasen har vært planlagt to ganger tidligere, men måtte begge gangene utsettes på grunn av Covid19-pandemien. Selv om det har vært en litt forkortet visitas takker vi for gode dager sammen med stab og rådsmedlemmer, og for det gode arbeidet som er gjort i forkant av visitasen med visitasinnberetning inkludert trosopplæringsplan og prostens rapport fra kontorvisitas.

Visitasordningen er en gammel ordning som er lovfestet i Biskopens tjenesteordning og et eget Visitasreglement vedtatt av Den norske kirke. Det er et av biskopens viktigste verktøy for å utøve det som kalles tilsyn. I det ligger at biskopen skal se til at menighetens arbeid drives på en rett og god måte og at rådene og de ansatte arbeider etter det som er deres oppgaver. Derfor har biskopen på denne visitasen hatt enkeltsamtaler med de ansatte. Det er viktige samtaler hvor både gleder og utfordringer i tjenesten kommer frem, og hvor biskopen får et godt innblikk i hvordan det er å være kirkelig tilsatt. Biskopen takker for åpenhet og ærlighet i disse samtalene.

Forrige visitas i Herøy og Dønna var i 2008 ved daværende biskop Tor B. Jørgensen.

Med på visitasen har foruten biskop Ann-Helen Jusnes vært rådgiver Omar Aardal fra bispedømmekontoret og prost Olav Rune Ertzeid.

Fra de lokale stabene har vi møtt kirketjenerne Stig Edvinsen og Bjørn Pedersen (i henholdsvis Herøy og Dønna), menighetspedagog Trine B. Heggheim, kirkeverge Bård Grønbech, vikarorganist Venera Holm og vikarprest Petter Terkelsen. Vi har også møtt prostesekretær Ellen D. Mentzoni og koordinator for trosopplæring i HALD/LUNTRØ Kjersti Solvang.

Menighetsrådslederne Oddrun S. Dahlheim og Helga Kjellevold har sammen med flere av de øvrige i menighetsrådene deltatt aktivt på store deler av programmet i sine menigheter.

I dette visitasforedraget vil vi gå inn på det vi har sett og opplevd, og også forsøke å trekke noen linjer til videre arbeid i menigheten og de muligheter som kan finnes.

Program

Første dagen av denne visitasen, tirsdag 8. mars, ble tilbrakt i Herøy.

Morgenbønn i Herøy kirke.

Videre var det møte stab og menighetsråd i Herøy. Hovedtema her var trosopplæring i vid forstand.

Lunsmøte med kommunen v/ ordfører Elbjørg Larsen og kommunedirektør John Arne Andersen.

Omvisning i kirka med særlig fokus på vedlikehold og investeringer.

Enkeltvis samtaler med de ansatte.

Dagen ble avsluttet i Herøy kirke sammen med konfirmantene.

Onsdag 9. mars var programmet lagt til Dønna.

Morgenbønn i Nordvik kirke.

Orientering v/ menighetsrådsleder Helga Kjellevold om Nordvik kirke og markering av 150-årsjubileum i 2021.

Møte med menighetsråd og stab, også her med tema trosopplæring i vid forstand.

Lunsmøte med Dønna kommune v/ordfører Nils Jenssen, varaordfører Trine Sivertsen Hjortdal og kommunedirektør Tor Henning Jørgensen.

Enkeltvis samtaler med de ansatte.

Omvisning og orientering om Dønnes kirke v/ Jens Carlsen. Her orienterte også kirkevergen bl. a. om planer for brannsikring.

Møte med konfirmantene i Dønnes kirke.

Torsdag 10. mars startet med befarings i Hestad kirke og samtale om bruken av denne kirka.

På Herøy omsorgssenter fikk vi omvisning i og rundt senteret inkludert sansehagen. Samling og andakt med beboerne.

Videre gikk veien til Dønna omsorgssenter hvor det også var samling og andakt med beboerne.

Menighetsrådenes virksomhet.

Både Dønna og Herøy har menighetsråd som også er fellesråd. Rådene har dedikerte medlemmer, mange har sittet i rådet i flere perioder og medlemmer som er rekruttert fra ulike grupper i menigheten. Kirkeverge Bård Grønbech er saksbehandler for fellesrådet. Når menighetsråd og fellesråd er ett råd kan det ofte bli slik at menighetsrådssakene får mindre betydning fordi fellesrådsoppgavene er så viktige. Vi har likevel inntrykk av at menighetsrådene er seg bevisst at de skal ha sin oppmerksomhet vendt mot å vekke og nære det kristelige liv i soknet. I Dønna arbeides det med å skape arenaer for fellesskap. I Herøy er arbeidet kirkeringen driver et eksempel på hvordan en liten menighet kan drive diakoni. Rådene har store oppgaver knyttet til å ta vare på kirkene og kirkegårdene, til budsjett og planlegging. I en tid med hyppige utskiftninger i prestesituasjonen har menighetsrådene og de andre ansatte tatt stort ansvar.

Fellesrådet er også arbeidsgiver for de kirkelig ansatte utenom presten, og mye av menighetsrådenes planer vil effektueres gjennom de ansatte. Derfor er det viktig at det er god dialog mellom ansatte og råd, noe vi tror det er. Det er likevel viktig å formalisere dette samarbeidet, og vi vil foreslå at det er et møte mellom alle ansatte og menighetsrådet to ganger pr år. Dette er spesielt viktig når menighetene nå får nye prester fra høsten, da bør det så fort som mulig være et slikt møte for at alle som har ansvar for menigheten sammen kan drøfte hvordan arbeidet skal drives.

Ingen av menighetene har menighetshus. Det er positivt å se at menighetene da ser på andre muligheter for arrangement i menighetene, det er mulig å bruke både rom på omsorgssentrene, andre forsamlingshus, og ikke minst kirkerommene selv.

Menighetene kan ikke drives bare av råd og ansatte. Det trengs frivillige medarbeidere til flere oppgaver. Både til dugnadsarbeid, trosopplæring,

kulturarbeid og gudstjenestearbeid er det frivillige som stiller opp. Men det er alltid behov for å rekruttere frivillige medarbeidere i menigheten, både for å kunne drive arbeidet en ønsker, men også fordi frivillighet ofte fører til en sterkere tilknytning til kirken. Vi vil foreslå å systematisere arbeidet for å rekruttere frivillige til tjeneste i menigheten. Det bør lages en oversikt over hvem frivillige menigheten har, og det bør tenkes systematisk over hvor man kan rekruttere fra. Folkekirken står sterkt i begge kommunene, og det er viktig å se på alle kirkens medlemmer som mulige medarbeidere i menigheten.

Menighetene trenger også ledere til ulike tiltak, særlig innen trosopplæring. Her kan det være en ide å tenke på muligheten av et «Ung medarbeider»-prosjekt, der ungdommer får lønn for å delta som ledere på leir, samlinger for barn eller i besøkstjeneste.

Det er mange felles oppgaver for menighetsråd/fellesråd i Herøy og Dønna. Det er felles menighetspedagog, kirkeverge, og organist og kirketjenerne trekker veksler på hverandres kompetanse. Det er mye felles konfirmantarbeid, pilegrimsarbeidet vil naturlig gå over menighetsgrensene, det er noen felles gudstjenester. Det kan være mye å hente i å se på muligheten for et nærmere samarbeid mellom rådene, f.eks. som en prøveordning der en ser på hva en kan tjene på samordning. Her er det andre kommuner en kan sammenligne seg med for å se på muligheter.

Gudstjenestelivet.

Biskopens forordning tilsier at både Herøy og Dønna skal ha 34 gudstjenester pr. år. For Dønna skal dette fordeles på tre kirker i tillegg til gudstjenesteder på øyene. I Herøy legges gudstjenestene til Herøy kirke og også her på enkelte gudstjenestesteder. Biskopen vil oppfordre menighetsrådene til å sammen med sokneprest og kirkeverge drøfte hvordan de vil fordele gudstjenestene. Det kan være nødvendig å se på andre fordelinger som tar hensyn til endrede forhold i samfunnet. Det er mulig, i samarbeid med prost, å legge noen av de forordnede gudstjenestene til andre dager enn søndag, f.eks. hvis det er hensiktsmessig i forhold til trosopplæring, selv om søndag som Jesu oppstandelsesdag alltid vil være hoveddagen for gudstjeneste. I Dønna hvor det er flere kirker, og kirker av svært forskjellig art, vil det være viktig å se på hvordan en kan utnytte kirkene best, hvilke kirker passer best til trosopplæring, til kultur, til kirkekaffe osv.

Kanskje vil kveldsgudstjenester være en god løsning, kanskje vil en salmegudstjeneste kunne være et godt alternativ. Her har menighetsrådene gode muligheter til å finne løsninger som på best mulig måte fungerer for lokalmiljøet.

På mange måter er både Dønna og Herøy livsløpsmenigheter. Folk bruker kirkene ved de store hendelser i livet og ved høytidene. Det er en god ide at årshjulet i menighetens arbeid gjenspeiler dette, slik det gjøres i Dønna. Når vi vet at høytidene er viktig for folk må vi bruke de mulighetene det gir i kirkens arbeid, når vi vet at dåp er viktig må vi legge til rette for å være tilgjengelige for dåp, om dåpen skjer i en mer privat seremoni, ute i naturen eller i en gudstjeneste. Kanskje må vi være enda mere spisset i det å legge arbeid i å være livsløpskirke som har gode møteplasser og verdier å møte mennesker i viktige livsfaser med.

Begge menighetene har vedtatt ny hovedliturgi. Biskopen vil be dere evaluere dette etter en tid og se om det fungerer godt. Det er også et mål at vi skal bruke noe samisk i våre gudstjenester, og dette er det menighetsrådet som bestemmer. Prosten har ansvar for at prestene får opplæring i å bruke noe samisk.

Menighetene har ansatt ny organist, og det vil også gi muligheter for gudstjenestene. Vil det være mulig å bruke organisten noe i konfirmantarbeidet, ja til og med vurdere om organisten kan tilby orgelundervisning? Nettopp dette er et godt rekrutteringstiltak for organistyrket.

Gudstjenesten er pulsslaget i menigheten. Her forvaltes sakramentene og her forkynnes ordet. Nettopp derfor er det så avgjørende å vurdere gudstjenestene slik at det gudstjenestene gir kan være til hjelp og støtte for menneskers liv i vår tid. Gudstjenestene må være både tradisjon og endring. Det framgår av visitasinnberetningen at Dønna menighet har eget gudstjenesteutvalg.

Pandemien

Etter to år med pandemi håper vi nå at det skal bli mulig å ha et vanlig menighetsarbeid igjen. Men pandemien har lært oss mye som vi må ha med videre. Rent konkret har dere arbeidet mye med streaming av gudstjenester og digitale tilbud. Det finnes også godt opptaksutstyr i både Herøy og Dønnes kirke, og i Herøy er det vedtatt å fortsette streaming av gudstjenester til

omsorgssenteret. Det er svært positivt at dere her har laget gode retningslinjer. Kanskje vil en blanding av streaming og fysiske gudstjenester være veien videre, det er mange som ikke kan komme seg til kirke og som har gledet seg over muligheten til å følge gudstjeneste hjemmefra. Likevel er det fysiske fellesskapet selve essensen i en kristen gudstjeneste, og nå er det viktig å legge til rette for at vi kan være sammen igjen. Det er ingen automatikk i at folk kommer tilbake til kirken, menighetsrådene bør derfor drøfte hvordan de skal møte dette og gjøre kirkens tilbud både kjent og noe folk har lyst til å komme til. Dette vil være et godt tema for et fellesmøte mellom rådene i Herøy og Dønna.

Trosopplæring

Begge menighetene har en god trosopplæringsplan, og det har vært et aktivt trosopplæringsarbeid i over 30 år. Menighetene har menighetspedagog i 50 % stilling hver, og deltar også i HALD-samarbeidet om trosopplæring. Denne måten å ordne trosopplæringsarbeidet på tror vi er hensiktsmessig og god. Menighetspedagogen blir ikke så alene i sitt arbeid, og kan trekke veksler på både fellesskap og faglighet i samarbeidet mellom trosopplærerne. Det er også sterke ressurser på trosopplæring i frivillige i menighetene. Menighetene har innført at det alltid skal være to voksne til stede under trosopplæringstiltak, dette tror vi både styrker arbeidet og ivaretar HMS på en meget god måte. Det er mange gode punktuelle tiltak, og i Dønna er det fortsatt en aktiv speidergruppe. I Herøy har speidergruppa vært lagt ned siden 2020, kanskje kan en synergi mellom Dønna og Herøy være en mulighet for å få denne i gang igjen. I den evalueringen av trosopplæringen som nå foregår nasjonalt vil det nettopp være et fokus på hvordan forholdet mellom kontinuerlige tiltak og punktuelle er. Som ellers i samfunnet er det vanskelig å få ledere til kontinuerlig arbeid, og pandemien har også gitt barn og unge andre adferdsmønstre som utfordrer. Pandemien ga også inspirasjon til å bruke naturen og uterommene mer i trosopplæringsarbeidet, og her har menighetene i Dønna og Herøy en unik natur å høste av.

Det er stor oppslutning om kirkens konfirmantundervisning, og et godt samarbeid mellom de to menighetene. Det å gi konfirmantene mulighet til å være med i et større fellesskap gis ved å delta på konfirmantfestival i Bodø og gjennom tiltak i HALD-samarbeidet. Med fast organist og prest på plass fra høsten av vil det være mulig å satse enda mer på konfirmanter som

medhjelpere i menighetsarbeidet og som medliturger. Det gis egne opplegg for konfirmanter med særskilte behov, og her er menighetspedagogen svært fleksibel. Alle skal vite at de er velkomne til konfirmantundervisningen.

Det er spennende å høre om forsøkene med å ha babysang på omsorgssenteret, og også å utvide babysang til å gjelde opp til 3 år. Det viser at en tar hensyn til den lokale situasjon og utvikler tiltakene i forhold til det.

Skole-kirke samarbeidet er ikke en del av trosopplæringsarbeidet, men likevel viktig for kirken i lokalmiljøet. Skolens læreplaner åpner for dette samarbeidet i flere fag. I Herøy er det et godt samarbeid mellom skolene og kirken, både med skolegudstjenester og kirkebesøk/skolebesøk. Dette gode samarbeidet er det viktig å få nedfelt i en plan, slik at det er forutsigbart både for skole og kirke. I Dønna er dette et arbeid som menighetspedagog ser muligheten for å ta opp igjen når ny sokneprest er på plass. Ikke minst er Dønnes og Herøy kirke viktige som arenaer for skole kirkesamarbeidet, de forteller en unik historie helt tilbake til 11-1200 tallet, og bør være av stor interesse for dette samarbeidet. Her har hele lokalmiljøet noen helt spesielle kulturelle, historiske og religiøse skatter å øse av.

Trosopplæring i et mer og mer mangfoldig samfunn er av stor betydning for at de kommende generasjoner skal oppleve at kirken er deres og at den er relevant for deres liv. Derfor er det fint å se at menighetene satser mye på dette.

Diakoni og misjon.

Ingen av menighetene har ansatt diakon. Dønna har eget diakoniutvalg, mens Herøy ikke har det. I begge menighetene drives mye arbeid som helt klart må defineres som diakoni.

Alt arbeid som handler om å skape inkludering og fellesskap. Alt arbeid som handler om nestekjærlighet og rettferdighet, alt arbeid som handler om å ta vare på skaperverket er diakoni. Det foregår mye diakoni i trosopplæringen, i kirkeforeningen, i kirkekaffen og de ulike gudstjenestene. Dønna menighet har morsdags- og farsdagskaffe på sykehjemmet og sender blomsterhilsen til alle i menigheten over 80 år. I Herøy er kirkeforeningen aktiv i diakonien og det arrangeres en eldres dag i kirken hvert år. Rundt allehelgensdag er det de siste årene vokst frem en praksis med å ha noen av kirkene åpne, dette er også diakoni, og noe som en virkelig kan se på videre. Det å komme inn i et kirkehus,

tenne et lys, være stille er ikke bare kultur, men også et uttrykk for trygghet og håp i en religiøs sammenheng.

Vi vil anbefale menighetsrådene til å ta en samtale i menighetsrådene om diakoni. Ikke om hva dere ikke har av diakonale tiltak, men hvor det finnes diakoni i det dere allerede gjør. Diakoni er også å ta vare på miljøet, hvordan drives kirkegårdene og kirkene bærekraftig? Hvordan brukes naturen i arbeidet? Kan skaperverkets dag feires når det er felles friluftsgudstjeneste i Hagen? Kan en invitere til «snakk og trakk», gåturer med mulighet for prat? Kan bålpanna utenfor kirken være et samlingspunkt?

Begge menighetene har innsamlingsaksjon til Kirkens Nødhjelp i fastetida, og dette er et viktig konfirmanttiltak. Begge menighetene har også misjonsavtale med Stefanusalliansen. Kunne det være mulig å ha en felles gudstjeneste i året med fokus på Stefanusalliansen, på trosfrihet og rettferdighet? Det er et mål at misjonsavtalene både genererer ofringer, men også at de aktualiseres i menighetens arbeid.

Kirkebygg

Som kjent har både Herøy og Dønna hver sine middelalderkirker som forteller at her har vært kirkebygg og kristne menigheter i snart tusen år. At disse er blitt etablert så tidlig og så nært hverandre er ganske unikt. Og selv om begge disse to kirkene er middelalderkirker i stein så er de også svært forskjellige.

Nasjonale myndigheter har satt som mål at alle landets 159 middelalderkirker i stein skal settes i stand og framstå i presentabel stand til tusenårsmarkeringen for slaget ved Stiklestad i 2030. I denne forbindelse er det i 2022 utlyst tilskuddsmidler til istandsetting av klimaskall på disse kirkene. Det forventes at det også de kommende årene vil bli bevilget midler til dette. Vi har et klart inntrykk av at kirkevergen holder seg oppdatert og følger med på hva som skjer på området slik at en ikke går glipp av muligheter til å få gjort nødvendige tiltak.

Både Herøy og Dønnes kirker har status som fredede kulturminner. Det betyr at det etter kulturminneloven er Riksantikvaren som er førstelinjemyndighet. Tiltak på disse skal dermed først søkes godkjent av Riksantikvaren.

Når det gjelder videre saksgang har Kirkeordning for Den norske kirke bl.a. følgende bestemmelse i § 23:

«Tiltak ut over vanlig vedlikehold av kirke skal godkjennes av biskopen.»

Dette gjelder alle kirker, både de som er fredet, listeført og de som ikke er vernet.

Med hensyn til saksgang på saker som gjelder kirkebygg så ber vi fra biskopens side om at søknader sendes tjenestevei via prosten slik at denne får gitt sin uttalelse.

Hverken Herøy eller Dønna sokn har egne menighetshus eller andre lokaler utenom kirkebyggene. Vi har forstått at det har vært både ønsker og planer om slike lokaler som ikke har latt seg gjøre å få gjennomført. Da er det svært gledelig å registrere at dere har sett muligheter i å bruke det dere har, nemlig kirkene. Trosopplæringstiltak, konfirmantarbeid, menighetsrådsmøter og sikkert mye mer foregår i kirkene. Dette har utvilsomt stor verdi. Kirkene fylles med liv og de som deltar får oppleve tilhørighet til kirka si.

I tillegg har vi et klart inntrykk av at omsorgssentrene i begge kommunene ønsker lag og foreninger velkommen til å ha arrangement i deres lokaler. Og det ser ut til å være godt samarbeid med kommunens omsorgstjenester.

Herøy kirke

Det er forholdsvis få år siden gjort betydelige oppgraderinger med hensyn til brannsikring, elektrisk anlegg, belysning, oppvarming og lyd/bilde-utstyr i denne kirka.

Det er betryggende å vite at disse tiltakene er gjort.

Under visitasen har vi både sett og opplevd hvordan denne vakre kirka blir brukt ikke bare til gudstjenester, men også i konfirmantarbeid, trosopplæring og menighetsrådsmøter.

Kirkevergen har informert om at en er usikker på tilstanden på utvendige murvegger. Søknad om midler fra Riksantikvaren til å få undersøkt dette nærmere er allerede klar. Vi er glad for at dette følges opp.

Dønnes kirke

Rent bygningsmessig framstår denne kirka å være i god stand.

Dønnes kirke og Dønnes gård har alltid vært nært knyttet til hverandre. Det er svært gledelig å se hvordan dette også kan fungere til gjensidig nytte for begge parter, også i vår moderne tid. Tone Andersen og Jens Carlsen som eier og driver Dønnes gård bidrar til at kirka er tilgjengelig for folk som ønsker å besøke den. På onsdag fikk vi selv oppleve Jens Carlsens levende formidling av kunnskap om kirka.

Kirkevergen har orientert om forestående arbeid med oppgradering av elektrisk anlegg, oppvarming og brannsikring. Riksantikvaren er involvert i prosessen og har allerede innvilget tilskuddsmidler til dette.

Nordvik kirke

Denne kirka har status listeført som særlig bevaringsverdig.

Det ble markert 150-årsjubileum for kirka i 2021. Fram mot jubileet ble det utført betydelig dugnadsarbeid. Utvendig ble det gjort reparasjoner og maling av vinduer og bordkledning. Innvendig er det utført maling i våpenhus og under galleriet. Noe av dette er i grenselandet for hva som kan defineres som «vanlig vedlikehold» og skulle vært godkjent av biskopen i forkant.

At arbeidet er gjort på dugnad er uttrykk for at folk i bygda har en kjærlighet og et engasjement for kirka si. Biskopen er takknemlig for dette og ber om å få tilsendt en rapport som beskriver hva som er gjort, gjerne med bilder og andre illustrasjoner. Dette er viktig dokumentasjon til biskopens arkiv.

Hestad kirke

Også denne kirka har status listeført som særlig bevaringsverdig.

Hestad kirke mangler innlagt vann og avløp og dermed også toalett og vaskemuligheter. I prinsippet betyr det at den er ulovlig som arbeidsplass for kirkens ansatte. Det er også et stort problem for brukere av kirken, ikke minst i forbindelse med begravelser hvor folk ofte kommer tilreisende.

Fra biskopens side vil vi løfte dette fram som en akutt problemstilling som det må finnes en snarlig løsning på. Vi har forståelse for at det kan ta noe tid å få på plass en god permanent løsning. Men vi mener dette må kunne være i orden

innen to år. I mellomtiden ber vi om at en finner en midlertidig løsning som i det minste kan fungere i sommerhalvåret. Alternativet er å stenge kirken inntil det er ordnet akseptable toalettfasiliteter.

Kontorvisitas

I forberedelsene til visitasen har prosten gjennomført en kontorvisitas.

I rapporten fra denne påpekes det både for Herøy og Dønna at det ikke er et godkjent system for arkiv, kopibok og journal.

Denne saken er tatt opp i møte med begge kommunene under visitasen.

Biskopen forutsetter at dette prioriteres høyt framover.

Kirken og kommunen.

Vi har hatt gleden av å ha gode møter med ordfører og rådmenn i både Dønna og Herøy kommune. Det er gledelig å se at det er gode forhold mellom kommunens ledelse og de kirkelige fellesråd. I Herøy og Dønna kommuner er en stor prosentandel av befolkningen medlem av Den norske kirke, det betyr at kommunen og kirken har mange felles anliggender. Begge kommunene har i tillegg middelalderkirkene som er av stor verdi både for kultur og forankring. Rådmann og kirkeverge samarbeider godt om budsjett, men det er mulighet til å intensivere kirkens deltagelse i budsjettarbeidet, og dette vil det være nødvendig at fellesrådet har en klar plan på. Tros- og livsynssamfunnsloven fortsetter kommunal finansiering av kirken, og dette betyr en styrking av kirkens lokale forankring i soknet. Men det betyr også at det er viktig med gode samarbeidsrutiner mellom kommune og kirke, samarbeid som ikke bare er bygd på gode personlige relasjoner, men på klare avtaler.

Det vil være en ide å forsøke å få til et årlig møte med fellesrådet ved leder, sokneprest og kirkeverge og kommunenes politiske ledelse, f.eks. formannskapet for å informere om kirkens aktivitet og drøfte felles satsningsområder. Kan det skapes felles arenaer for ungdom? Kan det skapes felles satsning i kommunenes flyktningarbeid? Er kirkens deltagelse i beredskaps- og krisearbeid nedfelt i en plan? Hvordan kan kirken og kommunene samarbeide om kultur? Her er det viktig å være i god dialog, og ikke minst være informert om hverandres arbeid.

Kultur.

Det er svært spesielt at to så nære kommuner som Dønna og Herøy begge har en verdifull steinkirke fra middelalderen. Det gir en tyngde og historisk identitet til dette området som vi sjelden opplever andre steder. Det er fint å se at begge disse kirkene, Herøy og Dønnes, er i daglig drift og vedlikeholdes etter klare retningslinjer fra Riksantikvaren. Biskopen tror at nettopp å bruke disse kirkene som soknekirker og ikke bare se på de som museum øker deres verdi betraktelig. Samtidig gir de gode muligheter for mye kulturell aktivitet. Vi er glad for samarbeidet med Dønnes gård og Jens Carlsen når det gjelder Dønnes kirke. Vi har under visitasen hørt et engasjert foredrag om Dønnes kirke. Både Herøy og Dønnes kirke har i tillegg til sin historiske verdi og sitt historiske inventar meget verdifulle og tilpassede kirketekstiler med høy kunstnerisk kvalitet, laget av Borgny Svalastog. Disse tekstilene bringer en nåtidskvalitet inn i kirkene, og de bør brukes i både utstillinger og kirkens arbeid (f.eks. trosopplæring) for at flest mulig kan bli kjent med disse. Oppbevaringen av disse er så god som det er mulig å få til i disse gamle kirkene, men dette bør sikres slik at vedlikehold og oppbevaring sikres uansett hvem som er ansatt i kirkene. Det bør også være en tilgjengelig dokumentasjon for kirkens brukere og besøkende om disse tekstilene.

Kirkene brukes til ulike konserter og kirkespill, både lokale og regionale, her må spesielt nevnes «Dønnesrosen» og «Vaart daglige brød» samt «Livslenka», og det er stor åpenhet fra fellesrådenes side på å bruke kirkene til kulturaktiviteter. Kirkene vil også kunne være et godt rom for ulike kunstutstillinger.

Også kirkegårdene er viktige kulturarenaer, og det er positivt at det legges vekt på en åpen tilgjengelighet og planlegging av minnelund som også blir et vakkert sted. Kirkegårdene har sin naturlige plass i trosopplæringen, og kan også være arena for diakonale og historiske vandringer. For å ivareta vedlikehold på kirkegårdene som den kirkelige betjening ikke har anledning til kan det være en ide å bruke noen av alle de som er involvert i dugnadsinnsatsen i kirkene.

Sluttord.

Vi vil gjerne takke for gode dager i Herøy og Dønna. Takk for gjestfrihet og vilje til å dele med oss det dere står i. Biskopens tilsynsansvar er viktig for å binde

kirkene sammen, for å veilede og oppmuntre ansatte og råd i deres arbeid, og så er det en stor glede å få være biskop for menigheter som Herøy og Dønna. Selv om kirkesøkningen er lavere enn menighetsrådene skulle ønske, er det en stor positivitet i å komme med barna sine til dåp og kirkens trosopplæring, det er mange som deltar i ulike aktiviteter tilknyttet kirken, og ikke minst er det mange som opplever å bli godt ivaretatt når de kommer i sorg og skal begrave sine kjære. Det er så viktig å ha dette helhetsperspektivet på kirken, vi er en folkekirke med mange nedslagsfelt. Og dere er med i dette store arbeid for kirkens Herre, til glede for mennesker.

Det gir håp i en ellers truet verden.